

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU
KLASA 55. (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. SEPTEMBRA 1924.

PATENTNI SPIS BR. 2070.

Jakob Janser, fabrikant, Beč.

Postupak za izradu kaširane ljepenke.

Prijava od 19. decembra 1922.

Važi od 1. jula 1923.

Pravo prvenstva od 7. februara 1922. (Austrija).

Po sadanjem stanju tehnike uslijedjuje izradjivanje ljepenke ili na taj način, da se trakovi papira, dolazeći sa papirovog stroja polože jedan na drugi u mokrom stanju i prešaju ili kalandriraju ili time, što se gotovi slojevi papira ujedine (kaširaju) ljepilom kao na prlepk, čiriz ili sulfitova lužina.

Slojevi papira ljepenke, prigotovljene presovanjem pokazuju pustanje na površini pojedinih slojeva hartije medjusobno, a pošto je ova sveza prigotovljena puštanjem između pojedinih slojeva manja od sveze vlakanaca u svakom pojedinom sloju papira, to je prirodno otpor ove ljepenke proti usporednom pomicanju u ravninama puštanja manji od samih hartijinih slojeva, uslijed čega se pojedini listovi ljepenke pri savijanju lahko odlijepe jedan od drugog.

Ljepenke prigotovljene kaširanjem, odnosno ljepljenjem od više papirnatih trakova pokazuju nedostatak, da se pri savijanju lako prelome, jer su ljepila upotrebljena pri prigotavljanju jako opora u suhom stanju; takodje pokazuju ove vrste hartije vrlo malenu otpornu snagu proti vlagi i vrućini, jer se ljepila pod ovim uplivima ili rastvore ili u najboljem slučaju pokazuju drugo fizikalno držanje (nabujanje ili zgrčenje) nego pojedini slojevi hartije, čime zadnji izgube svoje medjusobno držanje.

Prema ovome postupku nastaje kaširanje odnosno slijepljenje listova ili trakova, koji čine ljepenku upotrebom koloidalnih disperzida ili hemiskih rastopina od celuloze, tjelesa po-

put celuloze ili sa sadržinom celuloze kao drvo, slama i sl. Pošto je ovo ljepilo sasvim neutralno tvarima od kojih se sastoje papir, to nastane pri sušenju ljepenke medjusloj, koji predje s obe strane u srednjene trakove papira ili pogranične plohe i pri tome proizvede tjesno ujedinjenje istih. Pošto je ovo ljepilo takodje potpuno neutralno spram materijala papirnih trakova, to se dobije slijepljenjem zadnjih potpuno homogen produkata, koji pokazuje u svim slojevima potpuno jednoliko držanje prema vlagi vrućini i ne lista se prema tome ni kod ponovnog savijanja.

U slijedećem neka budu navedeni primjeri izvedbe za izradu ljepenke.

I. Primjer izvedbe:

Odgovarajuće raskomadano drvo, takodje brašno polotine, čista celuloza i rezana, eventualno samljevena slama, dovedu se višesatnim mljevenjem u podesnom mlinu na kugle ili na valjke dodatkom vode na potreban stupanj disperzije i poslije toga se dodaje razrijedjena rastopina natrijum sulfata. Pomoću ovog ljepila se lijepi potreben broj slojeva papira jedan preko drugog, odnosno se kaširaju i osuše se na poznati način. Pri ispuštanju koagulacionog srestva nastaje koagulacija polaganje.

II. primjer isvedbe:

Slama, drvo ili druge materije, koje sadrže celulozu, preradjuju se iza odgovarajućeg

smanjenja u podesnim rastapajućim srestvima kao na pr. jake natrijumove lužine i dobivena ljepeći djelujuća masa, upotrebljuje se za kaširanje sa ili bez dodatka polagano djelujućeg rastvarajućeg srestva kao na pr. amonijum sulfat.

III. primjer izvedbe:

Celuloza se natopi u natronovoj lužini, zatim se doda sumporugljenik, a dobiveni se ksanogenat rastopi u vodi. Tako dobiveni produkat upotrebi se za kaširanje sa ili bez dodatka polagano djelujućeg rasta ajućeg srestva.

U svim se slučajevima, tako slijepljeni trakovi na običan način, eventualno upotrebotom toplove osuše i iza toga prešaju i kalandriju.

PATENTNI ZAHTJEVI:

- 1.) Postupak za izradu ljepenke kaširanjem, naznačen time, što ujedinjenje pojedinih papirnih trakova nastaje rastopinama celuloze, drveta ili tjelesa poput celuloze ili sa sadržinom celuloze.
 - 2.) Postupak prema zahtjevu 1. naznačen time, što ujedinjenje pojedinih papirnih trakova nastaje koloidalno disperziranim rastopinama celuloze, drveta ili drugih tjelesa sa sadržinom celuloze.
 - 3.) Postupak prema zahtovu 1. naznačen time, što ujedinjenje pojedinih papirnih trakova nastaje hemiskim rastopinama celuloze, drveta ili drugih tjelesa sa sadržinom celuloze.